

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPART HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: esütörtökön és vasárnap.

Előfizetés: egész évre - - 12 korona.
fél évre - - - 6 "
negyed évre - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:
Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.
Hirdetés ára: centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetés
árkedvezményben részesül.

Nyilttér sora 40 fillér.

Balsikerek.

(Ü. L.) Nagy baj van az ellenzék táborában: hiában hordozták szét a véres kardot az országban, az ellenzéki zászlók alá nem tódultak az ország értelmesebbjei. Enélkül pedig eredményes hadjárat nem lehetséges.

A törvényhatóságok lesújtó ítéletben részesíték az ellenzékiet okvetlenkedését. De annál hangosabban fejezik ki elismerésüket Lukács és Tisza iránt. Az ország vezetői a törvényhatóságok és így előre látható volt az országgyűlési ellenzéki pártok veresége.

Népgyűlésekkel próbálták a helyzet uraivá lenni! . . . Ez sem sikerült. Tömegeket tudtak ugyan összehozni és zaj-lárma is volt elég, — de hiányoztak a választók és az értelmesebb elemek. Ezek nélkül pedig súlylál nem bírnak a nyilatkozó gyűlések.

Parlamenti botrányaikkal sem mentek semmire. Ugy bent az országban, mint a külföldön, megvetés kísérte manőverüket.

Próbáltak szövetségeseket keresni fenn Bécsben. Minden kísérletezésük balul ütött ki. Nem tudtak a trónhoz férkőzni, hogy kezükbe kaparintsák a hatalmat. Mert ez embereknek elvük nincs, csak a hatalomra vágyakoznak.

Megpróbálták őket verni a többség sorai közé. Fiaszkóval végződött aknamunkájuk. A nemzeti munkapárt szilárdan kitart a Lukács-kormány mellett. Legkisebb repedés sincs a többség soraiban.

Ennyi vereség után most már azt tervezik, hogy egyesüljenek és fiók-parlamenti üléseket rendezzenek. Az egyesüléssel egy nagy pártnak akarják az alapját megvetni. — A fiók-parlament játszásával hangulatot akarnak kelteni az országban maguk iránt, hogy hátha rokonszenvet keltenek az egyes kérdésben elfoglalt álláspontjuk. Az első vitatárgy a külügyi helyzet felett volt.

Hisz tagadhatatlan, hogy az elmefuttatások értékesek szoktak lenni. De politikai pártok ezt nem a parlament kikerülésével tehetik meg, hanem magában bent a parlamentben, érvelve az ellenvéleményükkel. S ezen szóvitákból fog kialakulni a közvélemény ítélete.

Fiók-parlamentárizással egyéb nem éretik el, mint a vezérek „nagyszabású” beszéde! — Ezek lehetnek értékesek, de még távol állanak a közvélemény teremtésétől, mert hiányzik az eszmei harc, a mi felkeltene az ország figyelmét.

Figyelmetlenség lesz a fiók-parlament sorsa! . . . Bármily nagy tehetségek is egy Kossuth, Andrássy, Apponyi, Justh, — de azért nyilatkozataik mégis egyhangú lesz, az ellenvélemények nélkül. A saját pártjuk pedig alig foglal más álláspontot el az egyes kérdésekben, mint a vezérek. És így a vitaösszejövetelekből más nem lesz, mint a vezérek tündöklése a megirt beszédekkel. Ez pedig lehet élvezetes olvasmány, de a koalíció táborába a közvéleményt nem tereli.

Ha ellenben ellentétes álláspontok nyilatkoznak meg az összeverődött pártok közt, ez komikus színen fogja feltüntetni a koalíció egyetértését. Bármelyik eset következik be, hódítást a koalíció nem fog tenni az országban a fiók-parlamentjével.

Ugyanily eredménytelen lesz az egyesülés iránti óhaj! . . . Etől határozottan idegenkedik a Justh-párt. A kormány buktatásban egyetértenek, de nem hajlandó feláldozni a Justh-párt az önállóságát. Egy új pártot a Justh hívei ugyan ki nem alakulnak, nem hajlandók e végből feloszlásnak adni oda magukat.

A Kossuth-néppárt szívesen egyesül egy közös pártban. De a Justh-párt ebbe bele nem megy. Hiába való törekvés az ily kísérletezés. A eszme fülbe-mászó, de a megvalósítása kivihetetlen.

Balsikereik fognak csak szaporodni. Arra azonban még nem jöttek rá, hogy

más megoldás nincs, ha komoly számba akarnak vétetni: mint behuzni az anarchia vitorláját és parlamentáris fegyverekkel harcolni a parlamentben. Itt lehet terük a szellemi mérkőzésre. Ellen esetben a lépteiket csak balsikerek fogják kisérni.

Jobban kell szeretni a hazát, mint elleneinket gyűlölni! Ezt mondá a haza bölese Deak Ferencz. A Lukács-Tisza feje követelésével, tehát a bosszu politikájával sikereket aratni nem fognak, — az országnak azonban annyiban kárt tesznek, hogy a pártgyűlölet méltelyét igyekeznek beoltani a lakosságban. Ez pedig kóros állapot egy oly kis nemzetnél, mint a magyar.

POLITIKAI HIREK.

„A választójog és az ipari munkások” címmel Tisza István gróf igen érdekes cikket írt.

Nem azért van szükség az ipari munkás szavazójogára, írja Tisza gróf, mintha csak így szabadulhatna fel az elnyomatás alól. Indokolt, szükséges és czélszerű az egyszerűen azért, mert olyan új réteget nyert az ipari munkásosztályban a magyar társadalom, a melyik kereseti viszonyainál, szellemi fejlettségénél s a benne felébredt önértetnél és tettvágynál fogva a politikai életbe való bebecsátatását joggal igényelheti s ezt a tettert jobban fogja saját magának s a közönségnek javára érvényre juttatni, ha mint politikai jogokkal felruházott tényező részt vehet a nemzet életében.

De menjünk tovább. Kell-e az ipari munkásosztálynak, a mások szavazójoga? Érdeken áll-e, hogy részesüljenek e jogban az ország köznépeinek nagy zömét alkotó falusi néptömegek?

Bizonyára nem. Hiszen egy tekintet népszámlálási adatainkra, mindenkit meggyőzhet, hogy a valódi általános szavazójog segítségével ezek a falusi néptömegek jutnak mindent elnyelő tulsulyra. Ezek pedig politikai jogok öntudatos gyakorlására merőben képtelenek. — Egyaránt megbizhatatlanok nemzeti egység, felvilágosodás és emberi haladás szempontjából.

Linoleum gyári raktár.

HAAS LIPÓT Kolozsvár

Mátyás király-tér 11 szám.

72 12-26.

pamlag-behuzatokat; kredencz csipkéket; gyermek és női kötényeket. — Gummi áruk, ágybetétek, lapdák, babák, fésűk, bőrkalapok, sapkák, Usona fajta gumisarkok, torna- és sárcezipők igen nagy választékban kaphatók.

A CZIM FONTOS; kérjen árjegyzéket.

Ajánlja felsorolt árult: Valódi parafa linoleumokat szobák bevonására, ebédlő- és futószőnyeget; viaszos-vászon terítőket; asztal- és

A nemzetiségi, klerikális és agrárius demagógiának mindenre kapható könnyű játékszerei. Hát valóban az volna a magyar ipari munkásosztálynak jól felfogott érdeke, hogy ilyen uralomnak szolgáltassa ki magát?

Háboru.

A csataldzsaí védővonal mentén már több napja folyik az elkeseredett küzdelem, anélkül, hogy a küzdő felek egyike döntő eredményt tudott volna elérni a másik rovására. A csata szokatlan hosszú időtartama bizonyítéka annak az elszánt halálmegevetésnek és szívós kitartásnak, melyet egy a védekező török, mint a támadó bolgár sereg harcába visz, hogy ezen a döntő ponton a mindent jelentő győzelmet a maga számára biztosítsa. Mivel azonban a legjobb sereg kitartásának is van határa, a csataldzsaí ütközet eldőltének híre már nem várthat magára sokáig s talán már a legközelebbi órákban megérkezik.

Hir szerint a porta fegyverszünet végett egyenesen Bulgáriához fordult.

Konstantinápolyi hír szerint a porta a francia kormánytól jegyzéket kapott, amely azt mondja, hogy ahhoz, hogy a mediáció hatásos legyen, szükséges az, hogy a porta közölje bekeföltételeit. Noradunghian külügyminiszter a kérdést a minisztertanács elé terjesztette, és a minisztertanács elhatározta, hogy a hatalmaknak azt fogja válaszolni, hogy nem Törökország dolga, hanem a négy balkáni államé, hogy megállapítsák a feltételeket az ellenségeskedések beszüntetésére és a béke megkötésére.

Szabah Eddin herceg a szultánhoz nyílt levelet intézett, amelyben kéri, hogy az egész császári családdal a csapatok élére álljon és a harctérre menjen, ahogyan a múltban a szultánok tettek.

Szabah Eddin herceg a török vereségek okául a centralizációt jelöli meg. Ha Törökország a szomszédokkal való megegyezés politikáját követte volna, akkor ma a balkáni szövetségnek a szultán volna az elnöke.

A török hadügyminiszteriumból érkezett hírek szerint az előrsők harca a csataldzsaí védelmi vonalon megkezdődött.

Skutari város keresztény és mohamedán lakossága megjelent Hasszan Riza bej parancsnoknál és hivatkozva arra, hogy a bombázás megrongálja az épületeket, zavarja a közlekedést és veszélyezteti a személyes biztonságot, kérte, hogy vagy adja át a várost vagy menjen át támadásba, hogy a város ne legyen további pusztításoknak kitéve. Riza bej kijelentette, hogy kötelessége, amennyire lehet, kitartani. Az offenzíva azonban nincs helyén, mert a törökök védelmi állásban vannak. Skutari átadásáról egyelőre szó sem lehet.

A fegyverszünet a hadviselő felek között még nem jött létre, de minden jel arra vall, hogy dülőre jutását nem fogja semmi

körülmény megakadályozni. Annyi bizonyos, a balkáni államoknak éppen olyan szükségük van a háboru megszüntetésére, mint magának Törökországnak. Az eddigi hadviselés pénz- és véráldozatban rendkívül kimerítette őket.

A bolgár minisztertanácsa fegyverszünet megállapította feltételeit. A fegyverszünet feltételei:

A törökök hagyják el Csataldzsát. Jelentsek ki meghódolásukat és vonuljanak el a bolgár sereg sorfala között.

Üritsek ki Drinápolyt, Szkutarit, Monasztirt, Janinát. A bolgár sereg bevonul Konstantinápolyba és ott köti meg a békét.

Bulgária követeli a meghódított területek végleges átengedését, — Konstantinápoly szabad kikötő legyen. A Dardanellák megnyitandók és Bulgáriának megfelelő hadi kárpótlást kell kapnia.

Törökország.

A halálharang megkondult a török birodalom európai része felett. A száz evnél tovább tartó keleti kérdés nincs többé. A mely esetre senki nem gondolt, azt eldönték a balkáni apró államok. És ha netalán az utolsó órában a nagyhatalmak is beleegyednének a dolgok rendezésébe, az mitsem fog azon változtatni, hogy keleti kérdés nem lesz többé.

Török birodalom van és lesz! . . . De európai része már nem lesz. Az összes európai részeit elveszté, az egy Konstantinápoly sem lehet már az övé. Európában a török birodalomnak részei többé nem lesznek.

Bukását ha sajnálja is a magyar nemzet, de abba belenyugszik. A törökök helyüket Európában meg nem állhatták, mert nem tudtak kulturállamot alakítani. Ez egyik nagy bajuk volt. Teljesen elzárkóztak a kultúra elől. A korán még nem kultúra! . . . Ezen hit-törvényeken kívül a figyelmük egyébire nem terjedt ki. Így elzárkózva a kultúra elől, Európában fenntartani magukat továbbra is nem lehetett.

A nagyhatalmak féltékenykedése miatt nem bukott teljesen meg a török birodalom európai része, — de azt megbuktatták a balkáni kis országok.

Megbuktatá az állandó korrupt rendszer és az önkényuralom. A mely ugyan megdőlt az utóbbi pár évben, de már késő volt és a korrupciót képtelen volt elsöpörni. Ezt fenyesen dokumentálja a mos folyó háboru, hogy a hadsereg csak papíron volt felszerelve, kézen-kézen eltűntek az erre irányzott pénzek.

Bethlen Gábor legnagyobb magyar fejedelem, az ő látnoki szemével, már akkor látta a török birodalom agyaglábán állását, a mikor az a hatalom tetőpontján állott, — kimondta nyíltan, hogy a rettegett Ozmán hatalom megdőlt a korrupt rendszer miatt. Jólata

beteljesült. Pár száz év óta, a „Beteg Ember” — nevének kapá Törökország. Magyarországból való kiveretése után, a török birodalom európai része folyton fogyott. Most pedig az utolsó állomáshoz jutott Európában a török.

Sok harcot vívtak a törökök a magyarokkal. Gyászos mult volt az Magyarország történetében. Az ország felét elfoglalta, Erdély meg függésbe került, török fenhatóság alatt állott, habár függetlensége bizonyos mérvben el is ismertett. A gyászos mult sebei azonban behegedtek, immár a történelem lapjain van még arról csak szó.

A törökök iránti rokonszenvet az érdeklő politika hozta magával. Törökország felől veszély nem fenyegette többé a magyar nemzetet, az országból való kiverésük után, önkéntelenül vonzódtott a törökhöz, a mely tetőződött a 49-diki magatartásával, hogy menekültjeinket nem adta ki.

De bármily rokonszenven is viseltünk a törökök iránt, a megtörténektebe bele kell nyugodnunk. Ők maguk az okai a bukásuknak.

De ha Európában török föld már nem is lesz, az nem jelenti a török birodalom megdőlését. Európában ugy sem voltak többen öt milliónál az utóbbi három évtizedben, s ez sem mind török volt az európai Törökországban. A veszteséget tehát kiheverhetik, ha komolyan hozzá látnak az ázsiai török birodalom rendezéséhez.

Törökország és Arabia lakossága Ázsiában tizenhét millió. Területe negyemillió szászézer km. Elég népes és nagy terjedelmű arra nézve, hogy valódi államot alkosson. Kövesek a japánok példáját s legyenek kulturális nép és modern kormányzat, kiirtva a korrupciót. Afrikában is vannak török birtokok.

E faj roppant nagy számu! . . . Vámbéry 3—400 millió közt említi. A hivatalos kimutatás ellenben a mohamedánok számát 210 millióra teszi. Egy ily népes faj meg nem halhat, ha önön magát ki nem végzi.

Európában elbuktak. Európai Törökország niucs többé. A véres harcok el nem odázzák a bukást. Több százados Törökország rész szűnt meg Európa térképén. Sajnálatos vesz róla tudomást a magyar nemzet, de hát a bekövetkező katasztrófát megakadályozni nem lehetett.

Miksa Zsuzsánna emlékezete.

Az Emke kegyelete.

Az Emke e hó 15 én nagy közönség jelenlétében leplezte le egyik legnagyobb alapítójának, a néhai Miksa Zsuzsánnának diszes síremlékét a nagyenyedi ref. temetőben. Az emlékmű tulajdonképpen Miksa Zsuzsánnán kívül édesanyjának és testvérének dr. Miksa György történetirónak is síremléke, mert az első alapítványt 12.000 koronát özvegy Miksa Sándorné, Nagyeny-

Minden pénteken friss dunai hal,
és szepességi vrsli, mindennap
friss szebeni vrsli, prágai so-
dar és csemegekülönlegességek
kaphatók:

GIRNER J. JÓZSEF
kereskedésében
NAGYENYED.
Telefon 53 sz. Főtér.

HIREK.

den elhunyt fia emlékeztetére tette, egy-szersmind úgy intézkedve, hogy leánya, Miksa Zsuzsanna halála után, a rokonoknak szánt földbirtokon és összegeken kívül, nagy összeg maradjon az Emkére is. Ez az összeg kétszáz ezer korona, melyet az Emke háromszáz ezer koronára növelt a kamatoztatással. A harmas emlék gondolatát gyönyörűen oldotta meg Székely Károly szobrász, a marosvásárhelyi Rákóczi-szobor készítője. A kegyeletes ünnepet az Emke alsófehérmegyei választmánya Nagyenyed városával karöltve készítette elő.

Az Emke kolozsvári központja képviselőiben Sándor József t. alelnök-főtisztviselője vezetésével Merza Lajos, dr. Nagy Károly, Péterffy Zsigmond, Kozma Ferencz, Polcz Rudolf, Beregszászi József és még többen jöttek el, kiket megérkezésük alkalmával Török Bertalan és dr. Müller Jenő fogadtak.

Délelőtt 11 órakor a reformátusok templomában megkondult harangozásra gyászlófogó alatt Zeyk Dániel nyug. főispán, Emke választ. elnök vezetésével, Alsó-Fehér vármegye részéről Szász József főispán, br. Bánffy Kázmír alispán és a tisztikar; Nagyenyed részéről Sándor Jenő polgármester vezetésével a tisztikar és a képviselőtestület tagjai; Török Bertalan nyug. várm. főjegyző, dr. Müller Jenő, Lázár István kollégiumi rektor, Molnár Károly főgimnáziumi és Fejes Áron tanítóképző int. igazgató, Szász Pál orsz. képviselő, a tantestületek képviselői és szép közönség vonult fel a ref. temetőbe, melynek sáros utait a városi tanács hozatta rendbe. A leppellel bevont síremlék körül elhelyezkedve, Veress Gábor főiskolai énekzenekar vezetésével alatti kiváló tanítóképző dalkar szép gyászdalt énekelt és ezután Székely Károly szobrászművész szép beszéddel kérte fel az Emke elnökséget a szobormű átvételére.

Az egyesület nevében Nagy Károly ref. egyházkerületi főjegyző, Emke direktoriumi tag mondott ezután nagyhatású szép beszédet.

A hallgatóságra mély benyomást tett beszéd elhangzása után Sándor József udvari tanácsos, az Emke tiszteleti alelnöke meleg szavak kíséretében adta át a síremléket az Alsófehérmegyei és Nagyenyed városi Emke választmánynak.

A szoborművet Török Bertalan vál. alelnök vette át szép szavakkal.

Ezután a nagyenyedi önkéntes tüzoltótestület nevében Székely Ödön főparancsnok helyezte koszorút az emlékműre. A dalkar a Szózat eléneklése után a kolozsvári Emke küldöttség és az egész közönség néhai Kovács Sándor nagyenyedi mérnök közel fekvő sírházhoz vonult és itt Kozma Ferencz kir. tanácsos, Magy. Tud. Akad. lev. és Emke igazgatóválasztmányi tag az egyesület nevében szép beszéd kíséretében koszorúzta meg a sírkövet.

A gyászünnep végeztével az Emke Kolozsvári tagjai Sándor József vezetésével alatti tisztelegtek Zeyk Dániel elnökkel, majd rövid ebéd után a délutáni vonattal hazatartak.

LEGJOBB AJÁNDÉK
a tartós és olcsó
hazai szőttesáru

Arjegyeket ingyen és bérmentve küld:
LINGNER szövőgyára NAGYENYED

— **Az erdélyi róm. kath. státus f. hó 14-én tartotta közgyűlést** gróf Majláth Gusztáv Károly püspök elnöklése alatt, ki buzgó aldozat-készségével sokat segített egyházközségeinek intézményein. A közgyűlés fontosabb ténye az új világi elnök választása volt gróf Béli Ákos lemondása folytán, helyébe báró Jósika Sámuel, a főrendiház elnökét nyerte meg, kit a püspök ő nagyméltósága szívélyesen üdvözölt s aki erre adott válaszában kijelentette, hogy nézete szerint a létesítendő katolikus autonómiában is fenn kell tartani az erdélyi püspöki megye történelmileg fejlődött s jelenleg még egyetlen külön autonómiáját.

— **Erzsébet-ünnep a leányiskolákban.** A nagyenyedi áll. polgári leányiskola tantestülete e hó 19-én d. e. 10 órakor kezdődőleg megdicsőült Erzsébet királyné emlékeztetére ünnepélyt rendez az iskola tornatermében — melyre az igen tisztelt szülőket és érdeklődőket ez uton hívja meg az igazgatóság. Az ünnepély műsora a következő: 1. Erzsébet királyné emlékére. Éneklék a III. és IV. oszt. növ. 2. Volt egyszer egy királyné. Szabolcska Mihálytól. Szavalja Kovács Erzsébet IV. oszt. növ. 3. A nap jelentőségét méltatja dr. Szlávikné Várady Etelka igazgató. 4. Gyászdal Erzsébet királyné emlékére. Éneklék a III. és IV. oszt. növ. 5. Erzsébet. Várady Antaltól. Szavalja Hegedűs Gabriella III. oszt. növ. 6. Hymnusz. Éneklék a III. és IV. oszt. növ.

A nagyenyedi áll. elemi leányiskola e hó 19-én d. e. 9 órakor a tornateremben Erzsébet-ünnepélyt tart, melyre a szülőket és érdeklődőket tisztelettel meghívja a tantestület. Műsor: 1. Hymnusz. Karének. 2. „Erzsébet”. Irta Farkas Imre, Szavalja Klein Irén III. oszt. t. 3. Alkalmi felolvastást tart Zalányiné Barna Margit tanítónő. 4. „Gödöllői zöld erdőben”. Irta Lampérth G. Szavalja Karleusa Klára III. o. t. 5. „Erzsébet királyné emlékére”. Karének. 6. „Erzsébet királyné”. Irta Balla Miklós, Szavalja Neumann Mária IV. o. t. 7. „A száműzött dala”. Karének. 8. „Cziprus-lombok nagyasszonyunk ravatalára”. Szavalja Ica Ilona V. o. t. 9. Szózat, Karének.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az Emke tekintetes elnöksége f. hó 15-ikén kegyeleteljes szavak kíséretében koszorút helyeztet néhai nevelő atyám Kovásznai Kovács Sándor sirjára, mely szíves megemlékezésért hálatelt szívvel mond ez uton is forró köszönetet Tangel József, néhainak nevelt fia.

— **Az arany borju vagy a pénz,** dráma a modern életből, 3 felvonásban. Irta F. Zecca és R. Leprince. Kétségtelen, hogy e kitünően megrajzolt és az életből merített dráma eleven, színes jeleneteivel, a bérzei élettel, tipikus alakjaival, a pazar élvezetek és végül a szörnyű romlás pompás festésével mély hatást fog gyakorolni. Ezt a nagyhatású filmet mutatja be az Edison színház mai előadásában. Aktuális kép a balkáni csapatok felvonulása, s az érdekes műsor legsikerültebb vigjátéka lesz Linder Maxi a nászuton.

— **Gyermekek és a háboru.** Olyan nagy esemény, mint a most folyó háboru, természetesen izgatja a gyermekek képzeletét is. Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás ezt az izgalmas

érdeklődést igyekszik a helyes mederbe terelni, a háborúról szóló szöveg- és kép-közleményeivel. Legújabb, november 17-iki számában érdekes képeket közöl a háborúról s a kis krónika rovatban ismerteti az eseményeiről. Ugyane számában Ábrányi Emil írt verset, Benedek Elek mesét, Sebők Zsigmond Erdélyben, a tordai hasadéknál utaztatja Dörmögő Dömötört, Steinhofér Károly Hesz Andrásról, az első magyar könyvnyomtatóról mond el tanulságos dolgokat, Baáry Elemér kis elbeszélést írt, Forgács Ferencz futóballának érdekes sport-élményét, Zsiga bácsi új bohó történetét mond el Cautora Janosiról, Szemere György folytatja regényét A szerkesztői iratok és rejtvények egészített ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest IV., Egyetem-utca 4.

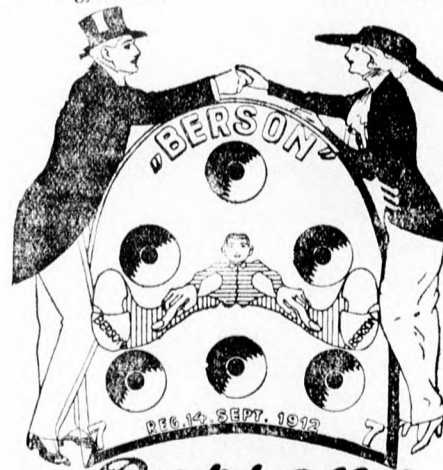
* **A gyermekbetegségek** elleni védekezés a gyermek ellentálló képességével növekszik. Hogy pedig az ellentálló képesség növekedjen, szükséges az okszerű táplálás, melyet kiegészít az, ha a gyermek a hideg időszak alatt Csukamájolajat iszik, mely célra legalkalmasabb a Zoltán-féle, mert kellemetlen íze, szaga nincsen, könnyen emészthető és tápereje igen nagy. Üvegeje 2 korona a gyógyszerárakban.

* **Ferdére taposott ozipósarkok** az eleganciát tönkre teszik. A „Berson” gummisarok viselete, melyek a bőrnél is tartósabbak, a cipósarok letaposását kizárják. Utánzatok miatt ügyeljen a vásárlás alkalmával a szójegyre: „Berson”.

**2 vagon káposzta
eladó a fegyintézetben.**

Pehelykönnyű
elegáns.

Tartósabb
mint bőr.

„Berson”
gummisarkok
előnyeiről
mindenki meg van győződve.

KÖHÖGÉS

Rekedtség és hurut ellen nincs jobb a
RÉTHY-féle pemetefü cukorkánál!

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a Réthy név.

1 doboz ára 60 fill. Nagy doboz 1 kor.
291 2-6 Mindenütt kapható.

Alsó-Fehér vármegye alispánjától.

11115—1912. alisp. sz.

Pályázati hirdetmény.

Alsó-Fehér vármegyében a **verespataki járási orvosi** állás üresedésben lévén, erre ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazon orvostudorokat, a kik ezen állást el őhajják nyerni, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 9. §-ban meghatározott minősítésüket és a tiszti orvosi vizsga sikeres letételeit igazoló okmányokkal, születési bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket **Alsó-Fehér vármegye alispánjához 1912. évi december 21-ikéig** bezárólag adják be.

Azok a kik közszolgálatban állanak, hivatalfőnökök, a kik pedig közszolgálatban nem állanak, azok a lakhelyükre nézve illetékes főispán útján kötelesek pályázati kérvényüket beküldeni.

Ezen állás 2000 (kettőezer) korona kezdő évi fizetés, 360 (háromszázhatvan) korona évi lakpénz és 600 (hatszáz) korona évi utalvány élvezetével van egybekötve.

Megjegyeztetik az is, hogy a verespataki járási orvos eddigelé a bányatársasági orvosi állást is elnyerte, a mi tudomásom szerint 2060 korona évi tiszteletdíjat jelent, és valószínűnek tartom, hogy ezen szokás jövőben is fenn fog tartatni.

Nagyenyeden, 1912. évi október hó 30-án.

388 1—2v

Br. Bánffy Kázmír, alispán.

4577—1912. sz.

Pályázati hirdetmény.

Alsó-Fehér vármegyében a kisenyedi járásban a konczai körjegyzőségben lemondás következtében megüresedett **segédjegyzői** állásra pályázatot hirdetek.

A javadalmazás évi 1000 korona.

A jegyzői minősítést, az eddigi alkalmazást és életkort igazoló okmányokkal felszerelt kéresek hozzám f. év december 10-ig benyújtandók.

A választást később fogom kitűzni.

Kisenyedi járás főszolgabírája.

Vizakna, 1912. évi november hó 13-án.

389 1—3 -

Szabó Lajos, főszolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

A Nagyenyedi Ipartestületnél lemondás folytán az **ipartestületi titkári** állás megüresedésén, ennek betöltésére az ipartestület pályázatot hirdet.

A titkár javadalmazása évi 600 korona tiszteletdíj.

Az állás 1913. január 1-én elfoglalandó. Pályázhatnak azon nagykoru egyének, kik magyar honosak és az iparügyekben járassággal bírnak.

A felszerelt pályázati kérvények 1912. évi december 10-ig az ipartestület elnökségehez nyújtandók be.

Ipartestület.

Nagyenyed, 1912. évi november hó 14-én.

387 1—2v

Balla Béla, ipartestületi elnök.

A „Nagysebenedi Általános Takarékpénztár“

földbirtokra és szilárd anyagból épült bér- és lakházakra előnyös feltételek mellett a tőketörlesztést és a kamatokat magukban foglaló félévi egyenlő részletekben visszafizetendő

törlesztéses kölcsönöket

1000 koronán felüli összegekben 10—50 évi időtartamra nyújt.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények **Lingner György** ur által nyújtandók be.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál:

LINGNER GYÖRGY Nagyenyed. Telefon 15.

255

Óh jaj! KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG **Éljen!**

és elnyákosodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 K.
Próbadoz 50 fill.

Megfojt ez az átkozott köhögés. Kapható gyógyszertárakban és drogériákban. Egger-mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Fő- és szétküldési raktár: **Dr. EGGER LEÓ és EGGER I.** Budapest, VI., Révai-u. 12.

Kapható: Nagyenyeden: U. Kovács József és Schuller Viktor gyógyszertárban.
Gyulafehérvárt: Frölich Oszkár, Vlár Virgil és Vértés Miklós gyógyszertárban.

274 9—26v

NAGYENYED forduljon minden érdeklődő.
ki sulyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra

Gyümölcsfacsemeték
sétányfák, díszcserjék, tülevelűek, korlétsnövények, boggyógyümölcsűek stb.

Szőlőoltványok elsőrendű áru
európai és amerikai sima és gyökeres vesszők.
(Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és Társai
faiskaszók és szőlőoltványtelepek.

KOLLARIT
BŐRLEMEZ RUGÁNYS VÁRÁS BIZTOS ÉS IDŐTÁLLÓ SZAGTALAN FEDELLEMEZ

„Kollarit“ bőrlemez
kaucsuk compositióval bevont rugánys, viharbiztos és időálló szagtalan fedellemez.

A jelenkor legjobb tetőfedőlemeze.

VÉGTELENÜL TARTÓS.
Régi zsindely-tetők átfedésére kiválóan alkalmas. Sem mázolni, sem mészlével bevonni nem kell.

Kapható:
SCHOPPELT és BAUER
vaskereskedőknél
NAGYENYED.

270 9—15 v

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírnagyár Reszvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.

Egy nagy szoba

külön bejárattal, esetleg butorozva (világítás és fűtéssel) **azonnal kiadó** Kovács Gyula-utczában épült új házban. Értekezhetni: **Bresztowszky Károly**, vagy **Földes Ede** urnál.

Eladó birtok.

Csongva községben (Alsó-Fehér m.) Marosujvártól 2 kilométerre, egy **400 holdas birtok 7 hold ujonan beállított fajszőlővel** és a faluban levő **4 holdas szép uri lakással eladó.** Értekezhetni a tulajdonossal Csongva u. p. Marosujvár. 336 1-10

Elsőrangú szabás és munka!

Értesítés!

Van szerencsém tisztelettel becses figyelmét a városi és vidéki uri közönségnek felhívni, hogy külföldi utamról haza érkeztem, melyen bevásárlásaimat eszközöltem.

Elvállalok a legújabb divat szerint legkényesebb igényeknek megfelelő felső kabátokat, szalonöltönyöket, angol, sacó és skót öltönyöket.

Angol öltönyöket már 60 kor, fejebb is, kedvező fizetési feltételek mellett is.

Dus választék őszi és téli angol, francia és hazai szövetekben, melyekből állandó nagy raktári tartók.

N. é. uri közönség nagybecsű pártfogását kérve,

vagyok alázatos szolgálja

GERŐ L., uri szabó.

254 13— Nagyenyed, Fötér.

Gyászuhatat 24 óra alatt készítek!

6331—1912. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közli, hogy dr. Müller Jenő nagyenyedi ügyvéd által képviselt Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár részvénytársaság csatlakoztatott végrehajtónak Szilágyi Márton magyarlapadi lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 724 kor. 24 fillér tőke, ennek 1911. évi január hó 26 napjától járó 6% kamata, 7 kor. 60 fill. óvás, 1/3% váltódíj, eddig összesen megállapított 36 kor. per- és végrehajtási költség, valamint ezen árverési kérésért megállapított 10 kor. és a még felmerülő költségek valamint csatlakoztatott kimondott Ursz Sándor olántordosi lakos végrehajtónak 90 kor. 70 fill., 42 kor. 60 fill., 57 K 34 fill., 42 kor. 60 fill., és jár. iránti követelése, Dr. Nagy Samu marosujvári ügyvéd végrehajtónak 51 kor. 60 fill. és jár. iránti követelése, Lax Izidor csongvai lakos 78 kor. 70 fill. és jár. iránti követelése, a magyarlapadi 694. sz. tkv-re vonatkozólag csatlakoztatott kimondott Alsófehérvármegyei Gazd. Bank és takarékpénztár r. t. jelzálogos hitelezőnek 5933—1912. tkvi. végzéssel 50 K. és jár. erejéig és 6250—912. tkvi. sz. végzéssel 110 kor. és jár. erejéig bekobelezett követelése kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 144. §. alapján és a 146. §. és 176. §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíró területébe eső Szilágyi Márton végrehajtást szenvedőnek a magyarlapadi 22. sz. tkvben A + 11. rsz. alatt felvett 24/2. hrsz. kertjére 15 korona a 15. rsz. alatt felvett és a 71. sz. tkvben A. lapon bevezetett 4076/647711-ed részbeni közös legelőbeli jutalék 120 K.

a 17. rsz. a. felvett 1110/2. hrsz. szántóra 420 korona kikiáltási árban a C. 1. alatt özv. Szilágyi Mártonné javára bekebelezett hasznélvezeti jog fenntartásával, a magyarlapadi 694. sz. tkvben A + 1. rsz. alatt 396. hrsz. faházból 1/30-ad részbeni jutalékára 150 kor., a 2. rsz. a. 422. hrsz. faházból 1/30-ad részbeni jutalékára 150 kor., végül a magyarlapadi 23. sz. tkvben A + 2. rsz. alatt felvett 184. hrsz. faházból és 185. hrsz. kortól jelenleg Gilyin Mihály és ifj. Gilyin Mihály nevében álló B. 11., 12. alatt 1/3 részbeni jutalékára 200 kor. kikiáltási árban a C. 1. alatt özv. Szilágyi Mártonné javára bekebelezett hasznélvezeti jog fenntartásával, összesen 1055 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határnapul **1912. december hó 11-ik napján** délelőtt 11 órakor Magyarlapad községhezához kitűzetik.

1. Az árverésen a hirdetményben körülírt ingatlanok kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladtni nem fognak és a vevő a bánatpénzt a Vhn. 25 §-ában említett esetben kiegészíteni köteles

2. Az árverési szándékozók az 1908. évi XLI. t.-cz. 21. §-ában említett kivétellel tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. szerinti óvadékképes értékpapirokban a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő tartozik a vételár 3 egyenlő részletben 15, 30 és 45 nap alatt minden egyes árverési részlet után, az árverés napjától számított 5% kamatokkal együtt szabályszerű kérvény mellett a helyi m. kir. adóhivatal mint bírói letéti pénztárnál befizetni.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Nagyenyed, 1912. évi október hó 3-án.

Dr. Bottlik István,
kir. jbró

A kiadmány hitelül:

Kaba János tkkvezető. 331 1-1

4666—1912. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság által tekintettel arra, hogy a Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár részvénytársaságának Glückmann Ábrahám tövisi lakos elleni végrehajtási ügyében 4900 korona tőke és jár. kielégítése végett végrehajtást szenvedő elleni a tövisi 1029. sz. tkvben felvett A + 1. rsz. 1112/1. hrsz. faházra elrendelt és 1910. évi április hó 15 én megtartott árverésről legelőbb ígérő Klein Mihály tövisi lakos a vételár be nem fizetése s így az árverési letéteknek elogat nem tett, emellegve a Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár kérelmére a végrehajtási törvény 185 § értelmében vevő költségére és veszélyére s ennek az újabb vételárhoz csatolása kimondatik, a visszárverés a tövisi 1029. sz. tkvben felvett A + 1. rsz. 1112/1. hrsz. faházra 4000 korona megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés **1913. január 4-én** délután 2 órakor Tövis községhezához fog megtartatni a következő feltételek alatt.

1. Korábbi vevő az árverésen rész nem vehet.
2. Árverési szándékozók az 1908. évi LXI. t.-cz. 21. §-ában említett kivétellel tartoznak az ingatlanok becsértékének 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban letenni.

3. Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ar ugyanannyi százalékaig kiegészíteni, mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLI. t.-cz. 25. §-a értelmében fog folytatatni.

4. Vevő köteles a vételár az árverés jogerőre váta után 3 egyenlő részletben 30, 45, 60 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától 5% kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint letéti pénztárnál befizetni.

A kir. járásbíró, mint telekkvi hatóság.

Nagyenyed, 1912. évi szeptember hó 36-án.

Dr. Bottlik István,
kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül:

Kaba János, tkkvezető. 330 1-1

Egy jó házból való FIU Földes Ede könyvkereskedésében felvétetik.

3159—1912. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. jbróság, mint telekkönyvi hatóság közli, hogy dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár végrehajtónak Gligor Juon lui Gligor és Popa Sofron urházi lakosok végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 140 kor. tőke, ennek 1909. évi június hó 3 napjától járó 8% kamata, eddig összesen megállapított 21 korona 40 fillér per- és végrehajtási költségek, valamint ezen árverési kérésért ezáltal megállapított 12 kor. és a még felmerülő költségek, valamint csatlakoztatott kimondott Koskós Petru oláhlapadi lakosnak 410 kor. követelésének kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 144. §-a alapján és 146. §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíró területébe eső a végrehajtást szenvedett Popa Juon I. Gligornak az urházi 451. sz. tkvben A + 1. rsz. 765/2. hrsz. alatt foglalt ingatlanára 56 kor., a 452. sz. tkvben A + 1. rsz. 765/1. hrsz. alatt ingatlanára 56 kor., a 491. sz. tkvben A + 1. rsz. 765/2. hrsz. alatt ingatlanára 56 korona, — végrehajtást szenvedett Popa Sofronnak az urházi 74. sz. tkvben A + 2., 5-7., 9., 11., 26-36. rsz. alatt foglalt ingatlanára a C. 6. alatt Oniga Juon lui Todor javára bekebelezett eltartás kikötményének fenntartásával, még pedig a 2. rsz. 244/1. hrsz. 105 kor., 5. rsz. 754/1. hrsz. 312 kor., 6. rsz. 1088/1. hrsz. 13 kor., 7. rsz. 1094. hrsz. 13 kor., 9. rsz. 1609. hrsz. 1 kor., 11. rsz. 2144. hrsz. 35 kor., 17. rsz. 2842. hrsz. 112 kor., 26. rsz. 459/1/1. hrsz. 131 kor., 27. rsz. 508/1/2. hrsz. 303 kor., 28. rsz. 2237/1/1. hrsz. 13 kor., 29. rsz. 2244/1/1. hrsz. 8 kor., 30. rsz. 2290/1/1. hrsz. 22 K, 31. rsz. 2404/1. hrsz. 16 kor., 32. rsz. 2899, 3109. hrsz. 230 kor., 33. rsz. 3242/1. hrsz. 9 kor., 34. rsz. 3589/1/2., 3590/2/1. hrsz. 106 kor., 35. rsz. 3855/1/1. hrsz. 6 kor., 36. rsz. 4400/2/1. hrsz. 7 kor., — végrehajtást szenvedett Gligor Juon lui Gligornak az urházi 711. sz. tkvben A + 1. rsz. 310/2/2. hrsz. alatt foglalt ingatlanára 129 kor., végrehajtást szenvedett Popa Sofronnak az urházi 268. sz. tkvben A + 1-4 rsz. alatt foglalt ingatlanokból 1/2-ed részére a C. 6. alatt özv. Gróza Simonné javára bekebelezett hasznélvezeti jog fenntartásával, még pedig az 1. rsz. 3973-3978. hrsz. alatt 22 kor., 2. rsz. 3995-3997. hrsz. alatt 30 kor., 3. rsz. 4293-4298., 4314-4319. hrsz. alatt 67 kor., és a 4. rsz. 4805/3. hrsz. alatt 16 kor., összesen 1774 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határnapul **1912. évi december hó 12-ik napjának** délelőtt 10 órája Urháza községhezához (alulírott tkvi. hatóság hivatalos helyiségébe) kitűzetik, a hivatalos órák alatt a kir. telekkönyvi hatóság a fentebb említett községhezánál megtekinthető az alábbi feltételek alatt:

1. Ezen az árverésen a hirdetményben körülírt ingatlanok kikiáltási ár 2/3-ánál alacsonyabb áron el nem adatik és a vevő a bánatpénzt a vhn. 25. §-ában említett esetben kiegészíteni köteles.

2. Árverési szándékozók az 1908. évi XLI. t.-cz. 21. §-ában említett kivétellel tartoznak az ingatlanok becsértékének 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. szerinti óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy a 140. §-a értelmében a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő tartozik a vételár 3 egyenlő részletben 15, 30 és 45 nap alatt minden egyes árverési részlet után az árverés napjától számított 5% kamatokkal együtt szabályszerű kérvény mellett a helyi kir. adóhivatal mint bírósági letéti hivatalnál befizetni.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Nagyenyed, 1912. évi május hó 14-én.

Dr. Bottlik János,
kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül:

Jacobi Róbert,
kir. tkkvezető. 332 1-1

LEGTARTÓSABB
húzott drótszálas lámpa

Magyar
Siemens - Schuckert - művek
Budapest, VI., Teréz-körút 36.

299 4-5

Üzlet-áthelyezés.

Tisztelettel értesítem a helyi és vidéki nagyérdemű közönséget, hogy **flúszér, festék, liszt, rövid, gyapotáru és ásványvíz** üzletemet **november hó 10-én áthelyezem Fötér 29. szám alá**, a Tigris vendéglő sarok helyiségébe.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását jövőre is kérve,

tisztelettel

Harmath Miklós,

326 3-

kereskedő.

Cserépkályhákat és takaréktűzhelyeket

hazai valamint külföldi gyártmányukat gyorsan és pontosan elkészítik meg rendelés szerint. Átrakásokat, javításokat és e szakmába vágó munkákat elvállalok jutányos árak mellett.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri tisztelettel

ifj. Biró János, kályhás

243 15-

Nagyenyed, Tóth-u. 63 szám

Az „Első Magyar Általános Biztosító Társaság“

nagyenyedi ügynöksége ez uton értesíti az érdeklődő közönséget, hogy a biztosítás összes ágaira (élettűz, jég és betörés) vonatkozó díjfelvételek **Földes Ede** ur könyvkereskedésében eszkozlendők. Ugyanott a biztosításokra vonatkozó összes felvilágosítás okmegtudhatók.

Első Magyar Általános Biztosító Társaság nagyenyedi ügynöksége.

Hirdetéseket legjutányosabban felvesz lapunk kiadóhivatala.

GÉPOLAJ!

Értesítés! Legközelebb üzembe jön

Amerikai rendszerű gépolajgyáram.

E nemben s ily módon

legelső az egész ország területén.

Mindenfajta gép- és henger-olaj minden minőségben.

BENZIN fogyasztók

figyelmét ezuton vagyok bátor ujonnan épített s a modern technika legújabb vívmányainak megtelelően felszerelt **benzinrektifikáción-ra** felhívn. Ezen készülék segítségével legelső minőségű finomított és kétszer tisztított, **motorbenzint, automobilbenzint, feltisztítottbenzint** (több minőségben, teljesen szagtalanul, gyógytári célokra is, továbbá **gazolint** (világítási célokra), **hidrúrt** (gázfejlesztésre), **extraktív benzint** és **terpenin-pótlékokat** gyárthatok, mely elsőrendű termékeimet mérsékelt áron, pontos és gyors kiszolgálás mellett ajánlom tisztelt vevőimnek. — Legfinomabb **király- és szalonpetroleum!** Mindenemű ásványolajtermékek; **motorhajtó olajak, mozdony-fűtő- és gépkendő-olajak!! — Tűzelő olajak!!** *****

BARUCH-JEREMIAS
kőolajfinomítógyára Maros-Vásárhely.

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R.-T.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.

Részvénytőke 600.000 korona.	Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzüintézetek részvényeire. Vásárol és elad értékpapírokat. Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értéket kevés őrzési díj mellett. Idegen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál. Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le. Állandó betétet a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.	Tartalékalap 400.000 korona.
Az intézet hivatalos órái hétköznapokon: délelőtt 9—12 óráig, délután 3—4 óráig.	Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.	

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olesó áron a

PORTLAND-CEMENT-gyár Kugler és Társai

Brassóban.

Itt helyben kapható **Klemm Pál** cégénél Szentkirály-utca 128.